

TAPOLCZAI LAPOK

EZELŐTT TAPOLCZA ÉS VIDÉKE.

FELELŐS SZERKESZTŐ: SZIGETHY ÖDÖN. KIADÓ ÉS TULAJDONOS: LÖWY B.

Előfizetési ár: Egész évre 10 K., félévre 5 K.,
negyedévre 2 korona 50 fillér.

Megjelenik minden vasárnap.

Hirdetések árszabály szerint.
Nyílt-tér sora 1 korona.

A munka mellett takarékoskodjunk

Lapunk ezen helyén szoltunk arról, hogy termeljünk minél többet, dolgozzunk mindnyájan és ne maradjon egy talpalatnyi terület műveletlenül; ezuttal azonban a takarékoságról szoltunk.

A magyarnak sok szép erénye van, de ezek között a takarékoságot hiába keresnők. Talán azért vagyunk is jóval szegényebbek anyagi javakban, mint a nyugati országok népei. S aki azt hinné, hogy ezekben a nagy nehéz napokban vérünkbe plántálódott ez az erény és szigoruan a szükséges kiadásokhoz mérjük magunkat, az nagyon csalódnék. A háboru súlyos ideje, a szertelen drágaság, a jövőtől való rettegett aggodalom sem volt akkora hatással reánk, hogy a takarékoságra megtanított volna bennünket. Egyes jelenségek talán jóval gyakoribbak, mint a békés időkben, de a nép nagy zömén szinte hatástalanul tűnik el ezeknek a súlyos időknek minden napja: a takarékoságot nem tudja a szivekbe plántálni. Pedig takarékoskodnunk kell, ha magunkért nem, hát a köz javáért, a háboruban való állhatatos kitartásért és ebben a kitartásban a végső diadalért.

Mint a közmondás tartja: meg kell vonnunk szánktól a falatot. Vagyis a háztartásban az élelmiszerek fogyasztásában kell főként a legszigorubb takarékoságot követnünk. Ma ez igen nagy nemzeti érdek. Az, hogy másoknak is jusson, jusson a harcoló katonáknak, a szegényebb, mostohább sorsu vagy a hadjárat alatt nyögő területek népének és szövetséges társainknak is. Vonjuk össze tehát erősen a háztartás vitorláit, zárjunk ki belőle mindenféle fényűzést és csakis annyit és akként táplálkozunk, amint azt életünk, egészségünk és munkaerőnk fenntartása parancsolja.

Míg azonban az élelmicikkek fogyasztásában a legridegebb takarékoságra int bennünket minden érdek, addig okos nemzetgazdasági szempontok parancsolják, hogy dolgainkban ne zsugorodjunk össze tulságosan a béke idejében követett életmódunktól. Hogy tölünk — amennyire tellik, — más embertársaink is élhessenek. A háboru ne szüntesse meg azt az óriási anyagcserét, amelyet a társas élet összekapcsolódása még ezekben a nehéz napokban is mindnyájunktól megkövetel.

Föltétlen takarékoságra kell azonban inteni a hadisegélyes asszonyokat. Nem tesszük szóvá a panaszokat, de a jövőre való figyelmeztetésünket nem szabad elhallgatnunk. Dolgozzék a hadisegélyes asszony akkor is, ha az

a segély teljesen elég az itthonmaradt család eltartására. A segélyből pedig juttasson a harctéren küzdő és szenvedő családtagnak is, a többit takarítsa meg az elkövetkezendő súlyos időkre. Az állam szinte bőkezűséggel adta segélyét az itthon hagyott családtagoknak, de már az egész vonalon szűkebbre vonta ezt a terjedelmet. Előre láthatóan még további korlátozással is lesznek, hisz a háboru kimondhatatlan költségbe kerül az államnak. De már most gondoljanak arra is, hogy a kenyérkereső esetleg csonkán, sántán, bénán, munkaképtelen állapotban kerülhet haza a harcterről; bizony nagy szükség lehet arra a pénzre, amelyet az állam nyújtotta hadisegélyből rakosgathatnak félre.

Éljünk tehát akként, ahogy a magunk és a súlyos nagy idők viszonyainak bölcs mérlegeléséből élnünk kell.

Fémet a hadseregnek.

Az Országos Hadsegítő-hivatal az alábbi lelkes felhívással fordul Magyarországon egész népéhez, minden város, minden falu és minden ház összes lakóihoz:

Hazánk lakossága páratlan áldozatkészséget tanusított és tanusít a háboru kitörése óta a jótékony terén, méltán sorakozva a hős fiaink mellé, akik vérük ontásával, életük feláldozásával, erős karral tartják vissza az ellenséges veszedelmet mindnyájunktól.

A háboru ismét áldozatot kíván tőlünk!

Köztudomásu, hogy miután ellenségeink fegyvertámadásai dicső szövetségünk és a mi seregeink hősiességén mindenütt megtörnek, most arra törekszenek, hogy államainkat minden élelmiszer és nyerstermény behozatalától elválgják.

Kormányunk bölcs intézkedései és hazánk fejlett mezőgazdasága meg-hiusítandja az élelmiszer-hiányra fektetett számítást, de meg kell hiusítanunk azt a törekvést is, amely a hadi célokra szükséges nyers anyagok behozatalának meggátolásával hadvezetőségünk cselekvő képességét akarja megbénítani.

Habár hadvezetőségünk eleve gondolkodott is a szükséges fémekről és azok nagy mennyiségben állanak is ezidő szerint rendelkezésre, mégis előrelátóknak kell lennünk, nehogy azoknak esetleges hiánya meggátolja akcióképességünket.

Szerencsére nagymennyiségű ilyen fém van hazánkban a magánosok birtokában, amelyet hazafias közönségünk bizonyára készséggel fog a hadvezetőség rendelkezésére bocsátani és ezzel

keresztülhuzzuk ellenségeink ádáz törekvését.

Az országos hadsegélyző-bizottság e cél érdekében Krobotin Sándor lovag közös hadügyminiszter védnökségével és Hazai Samu báró honvédelmi miniszter diszelnökségével országos mozgalmat indít és azzal a sürgős kérelemmel fordul a hazafias közönséghez, hogy — vas és acél kivételével — minden birtokában levő és nélkülözhető házi, konyha és egyéb fémtárgyakat, nevezetesen: sütőket, lábasokat, fazekakat, tartályokat, mérő- és más kanalakat, szűrőket, korsókat, kannákat, katlanokat, mozsarakat, mosó- és mosdódédenyeket, poharakat, csészéket, súlyokat, szitákat, vödöröket, kédeket, csöveket, jég- és virágtartókat, lakatokat, kulcsokat, kilincseket, ablakredőnyöket, hamutartókat, bográcsokat, disz-szegeket, butordiszeket, szegeket, játékokat, lámpákat, disztárgyakat, staniolt, üveg- és pipakupakokat, ón- és ólomtárgyakat és törmelékeit — vagyis mindazokat a tárgyakat, amelyeket kizárólag vörösréz, sárgaréz, nikkel, ón és ólomból, vagy ezen fémek fölhasználásával készültek — már most gyűjtse össze, hogy azokat a jelzett célra — a később megjelölendő gyűjtő-helyekre — a közrebocsátandó ily irányu felhívás után — haladéktalanul és díjtalanul beszovalgáltathassa.

Meg vagyunk győződve, hogy a nagyfontosságú cél nem szorul bővebb megokolásra és hazafias közönségünk ismét készséggel teendő adományait a haza oltárára, annál is inkább, mert a cél fontosságától eltekintve, egyuttal jótékonyt is fog gyakorolni, mert a begyűlendő fémeket a hadvezetőség a becsár 50%-ában megfizeti és ezt az összeget az országos hadsegélyző-bizottság rendelkezésére fogja bocsátani; e bizottság pedig ezen összegből első sorban a háboruban elesett vagy rokkanttá vált katonáknak azokat a hozzátartozóit fogja segélyezni, akiknek sem állami segélyre, sem katonai ellátásra törvényes igényük nincsen, másodsorban pedig a rokkant és megvakult katonákat.

A fémek gyűjtését holnap kezdik meg Tapolczán. Addig helyén való lesz, ha mindenki az ecélra szánt anyagot előre elkészíti, hogy a gyűjtőknek azonnal át lehessen adni. A gyűjtést a helybeli tanítók egy-egy községi előjáróval házankint eszközlik. Adja tehát mindenki oda nélkülözhető fémtárgyait, — vas- és acéltárgyak kivételével, — amelylyel hazafias és jótékony cselekedetet gyakorol, mert a fémek nyers értékének 50%-a a Hadsegélyző javára fordittatik.

Községi gyűlés.

Tapolcza nagyközség képviselőtestülete folyó hó 18-án tartott gyűlésén Frisch Gyula tapolczai illetőségét elutasítja. Rouse Miksa fogműves kérvényére kilátásba helyezi részére, hogy a község kötelékébe felveszi. Gerl János mozgószínház tulajdonos kérvényére a szegényalap javára befizetendő előadási díjat naponként 2 koronában állapítja meg. A behajthatatlanság címén 360 K 40 f., továbbá 792 K 48 f. törölt állami adó után 65% szerint kivetett 515 K 15 f. pótlék törölését elhatározza.

Tudomásul veszi a m. kir. pénzügyigazgatóság végzését arról, hogy a házadó ügyben beadott felebbezésnek a pénzügyminiszterium nem adott helyt.

Elhatározza, hogy a községi kocsis részére egy öltöny ruhát készített. Kerber Lajos és Társai a Baross-utcába lámpát kérnek, amit a képviselőtestület ezidő szerint nem teljesíthet, hanem Sághváry Jenő háza falára illesztett lámpát az utcába állítja be.

A községi bérlőket felszólítja bérleti kötelezettségük teljesítésére. Tudomásul veszi a zágrábi Máv. üzletvezetőség átiratát, hogy a balatonparti vonalra kért vonatot beállítani nem tudja, de elhatározza a képviselőtestület, hogy kérelmezni fogja a délelőtt induló tehervonathoz két személykocsi csatolását, ez a vonat délután 5 órakor jönne vissza.

Elhatározza a hadikölcsön 1400 korona különbözeti összegének a törzsvagyon alap javára leendő jegyzését. Elhatározza egy új kerékpár és 4 drb töltőgépet beszerzését, mely utóbbiakat első sorban a hadbavonultak, azután a szegényebb nép rendelkezésére bocsátja ingyenesen, a többi helybeli birtokosoknak 1 korona napi-díj mellett. Elhatározza a főjegyzői irodába egy új íróasztal készítését, a fertőtlenítőgép kijavítását és még egy új gép beszerzését és a vett hintó kijavítását. Hirsch Józsefet felszólítja, hogy a vágóhid melletti terület átengedése ügyében intézkedjék.

Sebestyén Gyula az iránt szólal fel, hogy tudomása szerint a nyersolaj ára leszállott, a Ganz-cég is szállítsa le a 60%-os áremelést a villanyvilágításban. A javaslat elfogadása mellett a Ganz-féle részvénytársaságot ez értelemben megkeresi.

ROHITSCHI ÁSVÁNYVIZEK:

Tempel-, Styria- és Donati-forrás tisztán, természetes töltésben.

Kitűnő gyógyvizek

gyomor- és bélbajok
(vérhas, hasmenés, tifusz)
hugysav

Orvosilag
ajánlva.

Biztos cukorbetegség
gyógyeredmények. májbajok ellen.

Főraktár Magyarországon:

Hoffmann József Budapest, V., Báthori-u. 8.

A Balatoni Szövetség közgyűlése.

A Balatoni Szövetség az elmúlt napokban tartotta Budapesten közgyűlését. A közgyűlést Batthyány Lajos gróf vezette és résztvettek azon a többek között: Óvári Ferenc dr. orsz. képviselő, ügyvezető alelnök Romy Béla dr. államtitkár, Kvassay Jenő, Hegyeshalmy Lajos, Lovas Sándor miniszteri tanácsosok, Fittler Dezső dr., Kmetty Károly dr. udvari tanácsosok, Darányi Ferenc dr. és Iglódi Szabó János dr. orsz. képviselők, Putheány Géza báró, Forster Elek, Malatinszky Ferenc földbirtokosok, Vaszarj Ernő, Burchard-Bélaváry Rezső, Gálos Kálmán, Szűts Béla igazgatók és igen sokan mások. A szövetség jelentéseit helyesléssel vették tudomásul és elismeréssel voltak az eredmények eléréseért. A jelentés foglalkozott a balatoni katonai üdülők ügyében megindított tevékenységgel, ismertette az aszófői villamos központ kezelésére vonatkozó teendőket, különböző fontos vármegyei határozatokat, a különböző célokra való gyűjtéseket és az egyéb irányokban mozgó fontos munkálatokat. A számvizsgáló-bizottság jelentését, amely szerint a múlt évi összes bevétel 80819.10 koronát, az összes kiadás pedig 71575.41 koronát tett ki, tudomásul vették. A számvizsgáló-bizottság megállapította, hogy a szövetség tiszta vagyona 42255 korona. A csobánczi kurucemlék javára bizottságilag kezelt a szövetség 4026.24 koronát, a balatonfüredi szivbeteg otthon alapja javára 2529.31 koronát. Gyűjtött a síófoki Glatz emlékére 2095 koronát. Az ez évi költségvetést 107043 korona bevétellel és kiadással elfogadták.

Következvén a tisztújítás, Kvassay Jenő korelnök, tiszteletbeli tag javaslatára egyhangulag újból megválasztották 5 esztendőre az elnökséget. És pedig elnökké Batthyány Lajos gróf titkos tanácsost, zalai alelnökké Hertelendy Ferenc főrendet, somogyi alelnökké Széchenyi Aladár gróf nagybirtokost és veszprémi és ügyvezető alelnökké Óvári Ferenc dr. orsz. képviselőt. Ügyésznek Darányi Ferenc dr. budapesti és Rosenberg Lajos dr. balatonfüredi ügyvédekét választotta.

Kiváló érdemeik elismeréséül, melyet a Balaton felvirágoztatása és irodalma terén kifejtettek, Halbik Ciprián tihanyi apátot, Cholnoky Jenő egyetemi tanárt a magyar Földrajzi társaság elnökét, Koller Sándor udvari tanácsost, ny. alispánt, Bókay János dr. udvari tanácsost, egyetemi tanárt és Roboz István kir. tanácsos, lapszerkesztőt a szövetség tiszteletbeli tagjaivá megválasztották.

A közgyűlés a választmány tagjaivá: Zichy Béla gróf nagybirtokost, boglári Simon Jakab udvari tanácsost, egyetemi tanárt, Bacsinzky Vladimir zágrábi üzletvezetőt, Saára Gyula dr. polgármestert, Jankovich Kálmán igazgatót, Takách Imre ny. főszolgabíró, Endel Ernő földbirtokost, Malatinszky Ferenc földbirtokost, Mérei Ignác kereskedőt, Rózsa Károly, Gálos Kálmán igazgatót, Schmidt Ferenc dr. főorvost, Mojzer György dr. főorvost, Mihályfi József dr. ügyvédet, Birky Mihály egyesületi elnököt, Czako Gyula ref. lelkészt, Cserveny Ferenc vendéglőst, Mérei Vajda Elemér dr. ügyvédet, J. Kovács Béla gyógyszerészt, Vajda Ákos körjegyzőt. Tapolczáról és vidékéről Tus Antal bor. főfelügyelőt, Neményi Géza kereskedőt, Békeffy István földbirtokost, Glazer Sándor gyógyszerészt.

A madarak és fák napjának megtartására Szirmai Miksa kir. tanfelügyelő valamennyi iskola igazgatóságához, községi előjáróságok, iskolaszékek és a nagyközönség bevonásával felhívást bocsátott ki. Körvonalazva felhívásában a madarak és fák napjának megtartásának erkölcsi hasznát a jelen háborús körülmények között; felhívja az iskolák vezetőit, hogy az elesett hősök emlékére fákat ültessenek. A madarak és fák napjának ünnepélyesebb megtartását a tíz éves évforduló is kívánatosá teszi. ■

HIREK.

Tanfelügyelő látogatása. Szirmai Miksa Zala vármegye kir. tanfelügyelője folyó hó 20-án és 21-én meglátogatta a tapolczai áll. polg. fiu- és leányiskolát, a róm. kath. elemi fiu- és leányiskolát és a tapaszaltak fölött a legteljesebb elismerését fejezte ki. Masnap a gyulakeszi-i, lesenczetomaji, lesencze-istvádi és lesenczenémetfalusi iskolákban tett látogatást.

A Vörös-Kereszt Egyesület tapolczai fiókja tegnap tartotta évi rendes közgyűlését. Minthogy a tapolczai fiókkegyesület tevékenységéről részletesen óhajunk megemlekezni, erre pedig a lapunk zártá előtti idő elégtelen, azért a gyűlés lefolyásáról jövő számunkban adunk referátát.

Sebesültek távozása. A múlt héten 42 sebesült, illetőleg beteg katona hagyta el a tapolczai kórházat, akiket innen az üdülő kórházba küldtek. Az eltávozottak a legnagyobb hála hangján mondtak köszönetet azon odaadó és gondos ápolásért, amelyben nálunk részesültek. Tegnap délután 18 nehezebb sebesült érkezett Tapolczára, akiket az Erzsébet kórházban helyeztek el.

Gálicbeszerzés. A m. kir. földmívelésügyi miniszter a vármegye útján megbízta a vármegyei gazdasági egyesületet a gazdák gálicszükségletének előjegyzésére. A vármegyei gazdasági egyesület felhívta a körjegyzőseket, hogy a gazdákat gálicszükségletük előjegyzésére hívják fel, írják össze és métermázsánként előlegül 100 koronát fizessenek be. Ugyanezt megtette már régebben a Tapolczavidéki Gazdakör és bejelentette a gazdasági egyesületnek az összeírt és befizetett előleg összegét. A beszerzési forrás tehát egy és ugyanaz, amire most a körjegyzősek a gazdákat felhívták, — az ár is tehát ugyanez lesz, ami még ugyan véglegesen nincs meghatározva, de a kibocsátott felhívás szerint 180—190 korona körül lesz.

Nyilvános köszönet. A Vörös-Kereszt Egyesület tapolczai fiókja emberbaráti céljaira újabban a következők voltak szívesek adakozni: Schwarcz József ur Kövágóórs, 20 koronát; Gröz Miksa ur 2 koronát; Svastics Gyuláné urnő Balatonedericsről, Leszner Sándorné urnő, Hobok Dávidné urnő és Varga Mihály ur élelmiszereket. A kegyes adakozóknak ezután mond hálás köszönetet

az Elnökség.

Kitüntetés. Balatonfüredről írják: a hivatali és polgári közeleltségért egy kiváló prototypusa, Fazekas Vilmos balatonfüredi járási irodatiszt, a Vörös-Kereszt itteni fiókjának jegyzője és kórházgondnoka, rendkívül buzgó működésének elismeréséül a Vörös-Kereszt nagy ezüstérmét kapta Ferenc Salvator főhercegtől, a Vörös-Kereszt védnökétől. Az érem átadása vasárnap, e hó 18-án történt igen szép ünnepély keretében, amelyen Balatonfüred és vidéke közönségének színe-java megjelent. Az ünnepély a Fazekas buzgalkodása folytán épült új ipartestületi színházban berendezett hadikórházban folyt le, mely alkalommal Vaszarj Ernő főföldigazgató, dr. Segesdy Ferenc kir. ítélő táblai bíró és Bedegi Gábor községi bíró tartottak a kitüntetett érdemeit és a Vörös-Kereszt feladatait méltató hazafias beszédeket. Az érmes Vaszarj Alexa urbólgy tüzte fel a kitüntetett mellére a jelenlevők éljenzése közben, mire Fazekas meghatva köszönte meg a nem remélt kitüntetést, ígérve a további önzetlen munkálkodást a közjó javára. A magas helyről érkező kitüntetés általános meglepetést keltett Balatonfüred közönsége körében, mert Fazekas hivatalos működésén kívül szinte páratlan társadalmi munkálkodást fejt ki evek óta. Így képviselőtestületi tag, kath. hitközségi, ipartestületi és tuzoltóegyleti jegyző stb. szóval mindenütt első helyen van, ahol dolgozni és önzetlenül munkálkodni kell a köz érdekében. F—ó.

A tapolczai beültetése és száz diszcszerjé meg a mult év a földmívelésügyi falkolában kívül több szá püskök adomá Béla zalaegersze nyozott tíz dar főépület előtti r kívül fümaggal mögötti rész tá elvetve. Már a szép képet nyu hátha majd telj nyek. Az egész Antal m. kir vi szerint és felüg

Április. A n hunyjuk, mert fényességét; ar felé fordítjuk és tet veszünk a b és a természet ö bódító mámor április van, tav meszet erre a t volna, hogy az a többi. Ha ma kodott az ajkaka tavaszért, bold harsogás, szilaj A természet tu ról, azért oly t gató a szellője, tavasz vérünke sít, ez a csábo meg magasabbu bizakodóbban r győzelem, lesz szabadság.

Népfelkelők 1875., 1876. és felkelésre köte folyó évi április czán a Pannon naponta reggelt kezdő sorrendben

1. Balatonederics, Köveskál, Lese Badacsonytoma

2. Nemesgulács, N körjegyzőség-e kerülnek a nép mutatasra.

Kisebbszámú részére. A föld a hadügyminis adtak ki, amely tokban is adna közönségnél lee zésére hadifogly tételek mellett, csekély költség amely az egész megkapják a k kedvező alkalm elhalasztani, a h hogy azt igényl

Hajómenetre 1-től május 3-á és vissza a kö Balatonboglárró délelőtt 11 óra 50 perckor. Révf délelőtt 9 óra 15 perckor.

Baromfilopás ben ugszólván lopások. Egy-e húsu baromfiak az ügyes tolvaj Mert hiszen ner kerülnek idegen legizletesebb p vagy lábra, har konyhára. A ba czán most a to nagyon számít

A tapolczai Erzsébet-kórház körüli telek beültetése és rendezése most folyik. Több száz díszcserjét, díszfát ültettek el, amelyet még a múlt évben ingyenesen adományozott a földművelésügyi miniszter és eddig a községi faiskolában volt elültetve. Ültettek ezenkívül több száz rózsátövet, a veszprémi püskök adományozta fenyőfákat, Faragó Béla zalaegerszegi faiskola tulajdonos adományozott tíz darab igen szép thuját stb. A főépület előtti rész táblái a cserjéken és fákön kívül fümaggal lesz bevetve, az épület háta mögötti rész táblái az idén burgonyával lesz elvetve. Már a mostani elrendezéssel is igen szép képet nyújt a kórház rendezett tere, hátha majd teljesen megerősödnek a növények. Az egész parkirózási munka Tus Antal m. kir. vincellériskolai igazgató tervei szerint és felügyeletével történik.

Április. A napsütéskor a szemünket behunyjuk, mert nem bírjuk ki az ég azurjának fényességét; arcunkat a puha, meleg szellő felé fordítjuk és mély, nagyon mély lélegzetet veszünk a balzsamos levegőből. Az ember és a természet összeölelkezik és az ölekezés bódító mámorában suttojják egymásnak: április van, tavasz van. Felöltözködött a természet erre a tavaszra. Mintha csak tudta volna, hogy az idei tavasz nem olyan, mint a többi. Ha máskor forró imádság buzgólkodott az ajkakon megújulásért, frissességért, tavaszért, boldogságért, ma ez az imádság: harsogás, szilaj vágy, fékezhetetlen kívánság. A természet tudott az emberi benső ez óhajáról, azért oly tündöklő a nap sugara, simogató a szellője, bővös-bájos a pillantása. A tavasz vérünket csak még lángolóbbá tüzesíti, ez a csábos jelenség, reményünk fátylaja még magasabbra lobog és tekintetünk még bizakodóbban nyomul bele a jövőbe. Lesz győzelem, lesz béke, lesz újjászületés, lesz szabadság.

Népfelkelők sorozása. Az 1873., 1874., 1875., 1876. és 1877. évben született népfelkelésre kötelezettek bemutató szemléje folyó évi április hó 27. és 28. napján Tapolczán a Pannónia-szálloda nagytermében fog naponta reggeli 8 órakor kezdődőleg a következő sorrendben megtartani.

1. Április hó 27-én:

Balatonederics, Diszel, Kékkut, Kövágóörs, Köveskál, Lesenczetomaj, Monostorapáti és Badaacsonytomaj körjegyzőségek.

2. Április hó 28-án:

Nemesgulács, Nemestördemicz, Taliándörögd körjegyzőség- és Tapolcza nagyközségek kerülnek a népfelkelő-szemlebizottság elé bemutatásra.

Kisebbszámú hadifoglyok a községek részére. A földművelésügyi m. kir. miniszter a hadügyminiszterrel együttesen rendeletet adott ki, amelynek értelmében 30-as csoportokban is adnak ki a községeknek a gazdasági közönségnek leendő gazdasági munkák végzésére hadifoglyokat oly kedvezményes feltételek mellett, hogy a munkaadónak igen csekély költségbe kerülnek. A rendeletet, amely az egész ügyet részletesen tárgyalja, megkapják a községek és hisszük, hogy a kedvező alkalmat nem fogja egy község sem elhatalasítani, a helyi munkások sérelme nélkül, hogy azt igénybe ne vegye.

Hajómenetrend a Balatonon. Május hó 1-től május 31-ig Balatonboglár-Révfülöp és vissza a következő hajómenetrend lesz. Balatonboglárról Révfülöpre indul naponként délelőtt 11 óra 45 perckor és délután 6 óra 50 perckor. Révfülöpről Balatonboglárra indul délelőtt 9 óra 45 perckor és délután 3 óra 15 perckor.

Baromfilopások. Tapolcza délkeleti részében ugyszólván napirenden vannak a baromfilopások. Egy-egy baromfiólóból a legjobb húsu baromfiak vándorolnak az éj leple alatt, az ügyes tolvajok kezén idegen konyhára. Mert hiszen nemcsak a kisebb szárnyasok kerülnek idegen gyomorba, hanem még a legizletesebb pulyka, réce is nem szárnyra vagy lábra, hanem a tolvaj kezén jogtalan konyhára. A baromfiak sorsát tehát Tapolczán most a tolvajok intézik. Azért nem is nagyon számíthatunk ma a holnapi izletes

pulykapecsenyére, mert könnyen megessük, hogy jóétvágyat az ismeretlen gazdának kell kívánnunk, — ha lehetne, mert még eddig nem kerültek a jóétvágyu tolvajok kezére, de hisszük, hogy derék csendőrségünk erőlyes nyomozása kideríti a pulykára is éhes tolvajokat.

A tanítók és a termés biztosítása. A vallás- és közoktatásügyi miniszter rendeletet adott ki, amely a tanítóknak utmutatással szolgál a gazdálkodás módjára, a korai vetemények intenzivebb művelésére és a hasznosítható hulladékok megővésére. E rendeletet a miniszter megküldötte valamennyi egyházi főhatóságnak, valamennyi kir. tanfelügyelőnek és tanfelügyelői ki-rendeltségnek. A miniszter a tanfelügyelőknek küldött rendeletet azzal fejezi be, hogy elvárja a tanítói kartól, hogy hivatása magaslátán átérzi megbizásának fontosságát és készségesen s a legnagyobb buzgalommal iparkodik eleget tenni felhívásának.

Szentbékállai gyilkosság. Szomorúan állunk Zarka Lajos szentbékállai szőlőse-ember felboncolt teteme mellett. A feje össze-zuzva a bazaltkőtől, melylyel az ő jó barátja, Vajai Gyula elnémitotta. Hogy ne vitatkozhassék vele, ne mondhasson ellent. Csak önéki legyen igaz; ha valamit mond, csak azt hallja válaszul: igazad van. A halott bizony nem mond többé ellent, nem vitatkozik. Hanem mintha azt mondaná szemrehányóan a frissen hantolt néma sír: mikor százan és ezren azért halnak meg, hogy egy lépést tegyenek előre a hazájukért, akkor vannak emberek, kik élnek a maguk kicsinyes életét: pörösködnek, verekednek és gyilkolnak — semmisségükért.

Tilos a postautalvány szelvényére írni. Legújabb rendelet szerint tilos a postai utalványlapok és szállítólevelek szelvényét írásbeli közleményekre használni. A föladó nevén és lakásán, valamint az összeg feltüntetésén kívül tehát a szelvényen más írás nem szerepelhet.

A borvásárló és a hegy. A Kis-alföldről jött le hozzánk egy borvásárló. Ifju volt az ember és még tudatlan. Most volt először a Balaton mellett. De hát akadt vezetője is és a szenál urral kimentek másnap reggel Badaconyba. Mikor leszálltak a vonatról és meglátta a kis-alföldi vendéglős ur a hegyet, a következők beszéd hangzott el ő és a kísérője között:

— Nehéz erre a magas hegyre feljutni?
— Fel még megjárja, de lejönni nehéz.
— Hogy lehet az?
— Tetszik tudni, mi oda, ahhoz a piros-tetejű pincéhez megyünk, erdemes fölmenni, odafönn *nagyszerű bor van* — és hunyorított a szemével.

Az aprópénzről. Az utóbbi időben ismétlődni kezdenek azok a mizériák, amelyek a háboru első heteiben és hónapjaiban kisebb nagyobb zavarokat okoztak, hiányában az aprópénznek. A közönség akkor az ezüstöt (az aranyról nem is beszélve) lehetőleg visszartartotta és elrejtteni igyekezett, úgy okoskodva, hogy annak jóval nagyobb lesz az értéke, mint a bankónak. Az akkori nehéz viszonyok között az osztrák-magyar bank két koronás bankjegyeket nyomtatott és ezzel ugyanahogy segített is a növekedni látszó bajon. Most azonban ismét a régi aggodalom szállja meg az embereket, hogy napról-napra fogy az aprópénz. Az egy- és kétkoronás ezüst mindinkább kevesebb lesz s így azok, akiknek az üzletekben nagyobb bankókból kell visszaadni, immár kellemetlen körülmények közé jutnak. Az országnak majdnem minden részében fölhangzó panasz folytán a bank igyekezik ugyan nagyobb mennyiségű aprópénzt kibocsátani, de különösebb eredmény nem képes elérni, mert ezeknek a pénzneknek a gyűjtése és elrakása állandóan tart. A nikkelekkel szintén baj van, mert azok is eltűnnek a forgalomból, úgy hogy egyes helyeken ma már a váltás rendkívül nagy nehézségekbe ütközik. A népet persze bajos kioktatni, aminél fogva megvan a valószínűsége annak, hogy a kisebb-nagyobb mizériáknak még e tekintetben is egész sorozata vár ránk.

Felvétel tanítóképző intézetbe. A pápai m. kir. állami elemi népiskolai tanítóképző intézet I. osztályában a jövő 1915—16. tanévre 4 teljesen ingyenes, 10 féldíjat fizető hely jön üresedésbe, míg az intézet 120 növendék számára berendezett internátusában 11 teljes díjat fizető növendék nyer lakást és ellátást. A kedvezményes helyek a közép- vagy polgári iskola IV. osztályát jó eredménnyel végzett tanulóknak fognak adományoztatni. Ezenfelül a dunántúli református egyházkerület az e kerületből való érdemes református fiukat külön is segítyezi. A teljes díjat fizetők ellátása évi 290 koronába kerül. — A folyamodványok beküldésének határideje május 31. napja. A folyamodványok felszerelésére vonatkozó részletes tudnivalók a „Néptanítók Lapja“-ban közölt teljes pályázati hirdetés tartalmazza; egyébként készséggel ad felvilágosítást az intézet igazgató-sága is.

Hévíz mint katonai üdülőtelep. A Keszthely szomszédságában levő világhírű fürdőnk Hévíz rövidesen benépesedik. 1200 katonát küld a központi Vörös-Kereszt Egyesület Hévízre, hogy a háboruban szerzett bajaikból itt kigyógyuljanak. A katonák egyik fele Hévízszentandrason kap szállást, a másik Hévízen és benépesítve marad a két hely még háboru után is hosszabb időre. Forgách Károly gróf a balatoni katonai üdülőtelepek szervezésével megbízott a napokban járt a Balatoni Szövetség titkárával Keszthelyen és Hévízen és tüzetesen megtárgyalták a kérdést. A Vörös-Kereszt központ örömmel küldi a beteg katonákat a mi gyógyító fürdőnkre, mert tudja, hogy itt biztos és tökéletes a gyógyulás. Néhány pavillonban alkalmasint tiszték jönnek, úgy, hogy a magyar fürdők között Hévíz lesz az, amelyik a legtöbb katona gyógyításáról fog gondoskodni.

Rágalmak. Ha az élet apró-cseprő baja, a háborun kívül, nem rendez egy kis érdekességet, a forgó sors kerekét busásan pótolják azok, akiknek életelemük, képzettségük s egyuttal lelkük tartalma is az, hogy mások életének örökös bírálói s rágalmazói legyenek. Ezek a gonosz és sötétlelkű alakok fekete lelkük szennyes tartalmát mindig másoknak egyéni és jellembeli tisztaságára zudítják. Hol, hogy és mikor születnek a rágalmak, lehetetlen kikutatni. Egyszer csak élnek s terjednek. Először csak kisebb, bizalmasabb körökben sugdosják, majd általános szóbeszéd tárgya lesz. Kínzó, öl és sok ártatlan szív, tiszta jellem sajog sújtó ereje alatt. Indító oka, hogy sokan szeretnek sárban járni, vagy lelkükben több a szenny, semhogy magában elbírná, kiöntik tehát azt mások tisztas, becsült hírére, nevére, hogy magukhoz hasonlónak formálják gonosz rágalmaiknak szegény áldozatait. S szinte kéjelegnek, hogy valakit a nyelvek őrlő köve közé juttatnak. Értelmi szerző nincs, mert sokkal gyávább az alattomos hitvány lélek, semhogy felelősséget vállalna gonosz rágalmáért, melynek terjesztésére azonban gondja volt. S hol az a gát, amely megvédené az orvtámadók e gonoszlelkű gárdája ellen a tisztesség és becsület birtokosait? Kedvenc csemegéje napi életünknek a másokról való tere-fere. Talán a terjesztők sem hiszik, de akárhány embertársunk egész műveltségi készlete abban nyilvánul meg, — ha össze-jövünk és szóbaakadunk vele — hogy tüstént valami pletykát és megszólást tud leadni s hamarosan megtépve kerül ki valaki a nyelve alól. Létrejönnek a képtelennél képtelenebb hírek anélkül, hogy szerzőiknek nyomára akadnánk. Mert ha eredete után kutatunk, a megszólásban minden kéjelgő ártatlannak vallja magát s a felelősséget magától tovább tolja. Az üres, tartalmatlan és léha lelkeknek állandó tárgya a mások becsülete, akik — ha erről nem beszélhetnének, — kellő műveltség hiányában, még a szájukat sem nyithatnák ki soha, hogy egy szót szóljanak. A megszólás és rágalmazás mindenkor az értelmi szerzők és terjesztők lelki világából meríti indokolását.

A magyar bástya. Hónapok óta lessük a kárpáti harcok váltakozó fordulását, amely a magyar föld védelméért folyt. Minden hír,

amely fentről jött a telefon és távirat repülő szárnyán, fényt borított éjszakáinkra és elhomályosította nappalainkat, asszerint, hogy merre nézett a hadi szerencse. Most végre teljesen és biztosan élvezzük a megnyugvás tudatát, az, hogy bizalmunk a magyar határ szentségében és a magyar katonák állhatóságában nem volt kisebb, mint amilyen joggal kijárt.

A Kárpátok hava, amelyet befutott a piros vér és meredek ormái, amelyekhez katonáink görcsös ragaszkodása forrt, védik Magyarországot és levezetik annak a dühnek és elszántságnak millió és millió katonába beleplántált lobogását, amellyel bennünket, Ausztriát és Németországot meg akartak fojtani.

Végig az egész orosz harctéren hónapok óta nyugalom volt és a végtelen Oroszország megáradt embertömege, hadvezéreinek tudása, fegyvereinek ereje, taktikájának éle, mind abban az egy gondolatban szakadt ki, hogy keresztül kell törni a Kárpátokon és evvel a vad rohanással kell eldönteni a háború sorsát. Minden hiába volt. Beleástuk magunkat a szent havasokba, összefortunk és hely állottunk. Nyugodtan járunk, bizalmunknak és reményességünknek alapja és igazolása van: a magyar határ véd bennünket és mindazokat, akik velünk vannak és velünk harcolnak.

Európa bástyája vagyunk és régi történelmi hivatásunk megújulását éljük.

Idegjáték. Van egy vicc a szanitéz-katonáról, akit egy haldokló hős mellé ültettek virrasztani. Reggel a doktor megkérdezi a sebesültet:

- Milyen volt az éjszakája?
- A sápadt vitéz szomorúan mosolyog:
- Hát valahogyan csak elmúlt...

Az ápolót az ördög sem kérdezte, de annál buzgóbban számolt be a szenvedéseiről:

Ezredorvos ur, Isten mentsen meg még egy ilyen éjjeltől!

Odafönn a jeges szakadékok, végtelen hó-hegyek és csillagtalan éjszakák martirjai őrjögő tusák között, panasz nélkül hullatják el a vérüket. Idehaza pedig mindenki csupa idegesség és türelmetlenség. A kávéházi kibecek szeme olyan, mint az áldozati bárányé, tele van szenvedéssel és panasszal:

— Meddig kell még elviselni ezeket a tűrhetetlen izgalmakat? Csupa rossz hír és csupa bizonytalanság! Nem bírok már az idegeimmel...

Odafönn: oh, odafönn, rejtett bokrok mögött egész világok omlanak össze a nemzet legjobbjában. És utolsó pillantásuk hazafelé száll:

— Isten veled, szép Magyarország! Vajjon hull-e könny jeltelen siromra?

Hull, hull. Könyv is, kritika is. A könny őszinte, a kritika főláborító, jogosulatlan és kegyetlen. Az ideges türelmetlenség irányítja és akkor nem bírja az ember ezt az ingerült impressziót magába fojtani, amikor sopánkodnak a kishitűek, hanem amikor egyszerre szíves meglepedésüket fejezik ki. Ma reggel a vezérkari jelentések révén, tele volt a város jóindulatu elismeréssel. Minden hírszellőre összerenzenek a falevelek: az optimizmus és a pesszimizmus egymás sarkán táncolnak.

És se az egyikre, se a másikra nincsen szükség. Az idegek játéka nem szólhat bele a fegyverek ropogásába. A háború kritikáját pedig bízzák azokra, akik csinálják a háborút. És Istenre, aki az igazság ügyét nem hagyja elveszni.

Íróasztal eladó.

Bővebbet özv. Csöndes Józsefné.

BUTOROZOTT BUTCAI SZOBA

KIADÓ MAJUS 1-RE
DOMANICZKY SÁNDOR FÉNYKÉPESZNÉL

KÖZSÉGHAZABÓL.

Hirdetmény.

Közzé tétetik, hogy a hivatalos idő május 1-től október 15-ig reggel 7 órákor kezdődik, s délután 1 óráig tart, délután hivatalos idő nincs, s délután a hivatalok zárva vannak; vasár- és ünnepnapokon a hivatalos idő reggel 8—10 óráig tart, anyakönyvi hivatalos idő hétköznapon 8—11 óra ünnepnapon 8—10 óra.

Az előjáróság.

MAGYAR KIRÁLYI ÁLLAMVASUTAK ÜZLETVEZETŐSÉG ZAGREB.
9035—1915. szám.

Hirdetmény.

Értesítjük az utazó közönséget, hogy az Adonypusztaszabolcs—tapolczai vonalon Zánka—Köveskál és Kővágóörs—Révfülpő állomások között az előbbtől 1:77 km., az utóbbtől 5:35 km. távolságra fekvő 44. sz. órháznál

VIRIUSTELEP

elnevezéssel megállóhelyet létesítettünk, amely folyó évi május hó 1-én fog a közforgalomnak átadatni.

Ezen megállóhely az utasok fel- és leszállására, valamint uti podgyász felvételére és kiadására van berendezve.

Ezen megállóhelyen a következő vonatok fognak menetrendszerűen feltételeesen megállani és pedig:

1105.	Viriustelet ind.	4 ó. 41 p.	reggel
1106.	"	7 " 44 "	este
1109.	"	2 " 19 "	d. u.
*1109a.	"	4 " 16 "	d. u.
1110.	"	12 " 17 "	délben
*1111.	"	10 " 34 "	d. e.
*1112.	"	3 " 56 "	d. u.
*1113.	"	7 " 07 "	este
*1114.	"	9 " 33 "	este
*1121.	"	10 " 39 "	este
1122.	"	6 " 41 "	reggel

* Megjegyezzük, hogy jelenleg a korlátolt polgári forgalomban a 1109a., 1111., 1112., 1113., 1114. és 1121. számú vonatok nem közlekednek.

A megállóhely egyes viszonylatokban jegykiadásra lesz berendezve.

A menetdíjak a tényleges kilométer távolságnak megfelelően a magyar királyi államvasutak 1912. évi július 1-étől érvényes helyi személydíjszabásában (II. rész) foglalt menetdíjtáblázat szerint vannak megállapítva. A vonatok csak feltételeesen utasok fel- vagy leszállása esetén fognak e megállóhelynél megállani, miért is e megállóhelynél szándékolt leszállást az utasok a beszállásnál a kalauzzal közölni tartoznak.

Zagreb, 1915. április hóban.

AZ ÜZLETVEZETŐSÉG.

Mindennemű

nádszék és kerti butorfonást
elvéllal

WOLFF NÁNDOR kosárfonó
Tapolcza, Kereszt-utca 8.

Nyomatott Lówy B. gyorssajtóján, Tapolczán.

EGY JÓKARBAN LEVŐ RÖVID ZONGORA ELADÓ. CIM A KIADÓHIVATALBAN.

Nagyobb mennyiségű
sajáttermésű, fajtiszta,
:: kiváló minőségű ::

Ripária Portalis sima vessző eladó

a Badacsonyvidéki Szőlősgazdák Szövetkezeténél. ::
Bővebb felvilágosítást ad
Handlery Gusztáv.

HIRSCH JÓZSEF

hentesüzlete és füstölője
TAPOLCZA, főter.
Telefonszám 96.

Állandó nagy raktár:

Füstölt sonka, füstölt hus,
füstölt szalonna és szalámiból.

Friss sertéshus, elsőrendű
sertészsir-háj és zsirszalonna.

Főtt sonka, nyelv és hideg
felvágottak. ::

Naponta saját készítésű
friss virsli, kalbász, berlini és
szafaláde. ::

Legolesőbb napi árak!

MŰTRÁGYA.

:: Kálisó ::

és superfoszfát

:: kapható ::

LUSTIG JÓZSEF ÉS FIA cégnél Tapolczán

A Sümegi-utcában levő
4 szoba és megfelelő
mellékhelyiségekből álló

HÁZAMAT ELADOM,

esetleg szőlővel elcserélem.
Tapolcza, 1915. évi április hó 2-an.

HORVÁTH JENŐ főjegyző.

T

Előfizetési ár: Eg
negyedév

Az idej ter

A termésnek a

az ember munk

Isten kezében v

kalászdöntő Péte

sok történetik a

rendeléséből. A

biztatnak, hogy

mentáris csapás

most szenvedő

földnek a baját

megadja a gazd

gazda megfogj

senkire sem szá

Ha nem vár a

nem veszi szár

segítségét, han

általa okosan

munkájára tám

vet, learat és

Paloskodik, biz

nem fog tere

abban, hogy a

értette a rend

és így Isten se

a mi új vért b

petyhüdt ereib

Ezzel az új

kell banni. Ez

forrása az or

hűsleges szöve

taplálkozni a

Ausztria, s ez

az a nagy erő

az angol kiéhe

a nemzeti ki

három birodalo

minden vonat

amint megfesz

azt bekésziteni

jesebb gondos

gasba hozni,

kesítése kerül

E jelentősé

Mezőgazdasági

ara, hogy en

bogas kérdésn

sat előkészítse

gondos előkész

minden vonatk

évi termés é

Egyesületek C

amelynek iga

Rubinek Gyul

lebbi és távola

hogy a termés

süljön a jog

nek figyelemb

s e mellett r

nélkül a legit

sem. Ez a há

uttal a kérdé

állítását is j

azoknak a köv

ilyen, mondha

nagy dologba